Pedagogisch beleidsplan peuteropvang De Benjamin

Dit document is bijgewerkt in mei 2026

door Karinda van Gemerden, beleidsmedewerker

Pedagogisch beleidsplan

Inhoudsopgave

Inleiding 3

1. Uitgangspunten 4

1.1 Uitgangspunt 4

1.2 Het bieden van emotionele veiligheid 4

1.3 Ontwikkelingsgebieden 5

1.3.1. Het bieden van mogelijkheid tot ontwikkelen van cognitieve competenties 6

1.3.2. Het bieden van mogelijkheid tot ontwikkelen van sociale competenties 6

1.3.3. Basisdoelen 7

1.4 Het overdragen van normen en waarden 8

2 De ruimte 9

3 Stamgroepen en medewerkers, vrijwilligers of stagiaires 10

4 Mentorschap 12

5 Kindvolgsysteem 12

6 Voorschoolse Educatie 13

6.1 Onze visie op voorschoolse educatie 13

6.2 Behandelplan en leerdoelen 13

6.3 Werkwijze in de voorschoolse educatie 14

6.4 Overgang van de voor- naar de vroeg schoolse educatie 14

6.5 Inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker VE 15

Literatuurlijst 16

Pedagogisch beleidsplan

Inleiding

Peuteropvang De Benjamin is een kleinschalige organisatie. We bieden ouders de gelegenheid hun peuters een opvang op Reformatorische grondslag te laten bezoeken. De identiteit sluit aan bij de gezinnen en bij de reformatorische basisschool ‘Ds. Abraham Hellenbroekschool’ in wiens pand De Benjamin mede gevestigd is.

Vijf ochtenden per week is De Benjamin geopend voor de opvang van onze peuters. De kinderen zijn op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag één, twee of drie maal per week welkom vanaf twee jaar tot aan hun vierde jaar. Ook is er de mogelijkheid tot het bieden van Voorschoolse Educatie. Hierbij bezoeken de kinderen vier ochtenden per week de peuteropvang.
Op de woensdagmorgen zijn alleen kinderen welkom vanaf hun 3e jaar. Op deze morgen wordt er extra uitdaging geboden en worden kinderen meer voorbereid op de overgang naar de basisschool.

Op peuteropvang De Benjamin werken vier vaste pedagogisch medewerkers. Daarnaast is is er een pedagogisch coach/VE-coach ingehuurd vanuit een andere organisatie. De leidinggevende is tevens beleidsmedewerker, pedagogisch coach en invalkracht als pedagogisch medewerker. Daarnaast zijn er drie vaste invalkrachten betrokken bij De Benjamin.

Het bestuur is betrokken op het werk op De Benjamin. Zij bevorderen het bieden van kwalitatief goede peuteropvang wat aansluit bij de identiteit van de gezinnen. Samen met de leidinggevende ziet het bestuur hierop toe.

In dit document vindt u de pedagogische visie en het pedagogisch beleid ten aanzien van het werk met de peuters op De Benjamin.

Pedagogisch beleidsplan

1. Uitgangspunten

1.1 Uitgangspunt

Peuteropvang De Benjamin biedt peuteropvang op Reformatorische grondslag.
De uitgangspunten daarbij zijn Gods Woord (vanuit de Statenvertaling) en de belijdenisgeschriften.
We werken vanuit het besef dat de peuters als individu unieke schepselen van God zijn met hun eigen gaven en talenten.

Uitgangspunt van ons pedagogisch beleid zijn de vier pedagogische basisdoelen van Riksen-Walraven. De uitgangspunten, zoals die worden gehanteerd in de wet *Besluit kwaliteit kinderopvang en peuteropvangwerk,* zijn:

- Het bieden van emotionele veiligheid
- Het bieden van mogelijkheid tot ontwikkelen van cognitieve competenties
- Het bieden van mogelijkheid tot ontwikkelen van sociale competenties
- Het overdragen van normen en waarden

1.2 Het bieden van emotionele veiligheid

Elk kind is uniek en moet tot volle ontplooiing kunnen komen. We willen de kinderen een veilige omgeving bieden waarin het kind zich kan ontwikkelen op sociaal en emotioneel gebied. De veilige omgeving is een belangrijke voorwaarde voor de ontwikkeling. Respect voor het eigene van ieder kind en het tempo waarin het zich ontwikkelt, is hierbij een belangrijk uitgangspunt.

Op onze kleinschalige peuteropvang zijn vier pedagogisch professionals werkzaam die ieder op vaste dagen in de week werken. We sluiten in de opvoeding en begeleiding van elk kind zo nauw mogelijk aan bij de opvoeding in het gezin. Daarom is de uitwisseling van informatie en bevindingen tussen ouder(s) en professionals van groot belang. Het is voor een kind belangrijk omdat een kind zich gekend voelt als er belangstelling is voor ervaringen die het op andere dagen op de peuteropvang of thuis heeft gehad. Het geeft het kind een positief gevoel van eigenwaarde.
Als professionals hebben we iedere morgen, zo mogelijk, contact met degene die het kind komt brengen en/of halen. Aan het begin van de morgen horen we of er thuis bijzonderheden waren, aan het einde van de morgen dragen wij de bijzonderheden van ochtend weer aan de ouders over.
Ook verzorgen we twee keer per jaar een week waarin de inloop verlengd is tot 9.00 uur. Ouders krijgen deze ochtenden koffie of thee aangeboden. Er is ruimte voor onderlinge ontmoeting of een informeel gesprekje met een pedagogische professional. Zo willen we de kinderen laten ervaren dat ook hun ouders zich welkom voelen. Zo voelen de kinderen dat ze op een vertrouwde plaats zijn.

Ontvangst

Ontvangst 's morgens: de peuters worden 's morgens tussen 8.30 en 8.45 uur gebracht door hun ouder(s)/verzorger(s). We begroeten ze bij binnenkomst persoonlijk. Vaak doen ze samen even een spelletje of puzzeltje, waarna de ouder vertrekt. We vangen de peuters, indien nodig, op. Zwaaien samen voor het raam en nemen het dagschema samen door. Vaak is dit voldoende voor het kind om, soms al samen met andere kinderen, te gaan spelen.

Wanneer kinderen blijven huilen, adviseren we ouders niet ongezien weg te gaan, maar het afscheid kort en duidelijk te houden.

Het wennen van de peuters heeft een belangrijke plaats op de Benjamin. Kort voordat de peuter naar De Benjamin komt, wordt het kind samen met de ouder(s) uitgenodigd voor een intake. Het kind mag in de groep op verkenning gaan. De mentor van het kind voert met de ouder(s) een intakegesprek. Hierin benoemen we kort de belangrijke zaken, controleren of ouders toegang hebben in de ouderapp met alle belangrijke informatie, geven de liedjesbundel mee en wijzen we hen op de website en het

klachtenprotocol. We wijzen op de vacatures in de oudercommissie. Ook krijgt de ouder in dit gesprek alle ruimte om bijzonderheden over het kind te delen.

De intake duurt van 8.45 tot 9.45 uur. Bij het afscheid zitten we in de kring. We geven de kinderen een welkomstcadeautje mee naar huis en zingen een afscheidsliedje. We benoemen altijd dat het kind de volgende keer weer welkom is en dan net als de andere kinderen de hele morgen mag blijven zonder papa of mama.

Nieuwe kinderen hebben tijd nodig om te wennen. In de eerste twee maanden gaan we er heel soepel mee om als een kind niet in de kring wil zitten of geen werkje wil maken. Duurt dit langer, dan gaan we samen met de ouder(s) op zoek naar de oorzaak.

Op onze peuteropvang is de groepsruimte sfeervol en overzichtelijk, ordelijk en functioneel. Het is een uitdagende leeromgeving met een rust of stiltehoek en verschillende speel- en werkhoeken. Ook zijn er duidelijke (omgangs)regels die door alle leidsters gedragen worden. Deze zijn beschreven onder '1.4 Normen en waarden'.

Zoals beschreven door van Keulen (2014) ondersteunt een goed dagritme het ontwikkelen, leren en spelen van kinderen. We hanteren een vast dagritme wat door middel van pictogrammen ook in de groepsruimte terug te vinden is.

Het dagritme van De Benjamin:	
8.30 - 8.45	Inloop
8.30 - 9.00	Vrij spelen
9.00 - 9.15	Dagopening en kringgesprek
9.15 - 9.55	Vrij spelen opruimen
9.55 - 10.15	Fruit eten, verschonings- en wc ronde
10.15 – 11.00	Buiten spelen/binnen spelen in het speellokaal
11.00 - 11.45	Vrij spelen, activiteit om de ontwikkeling van de kinderen te stimuleren
11.450 12.15	Dagsluiting en taalactiviteit/zingen (evt. verjaardag)
12.15 - 12.30	Constructiespel, ophalen van de kinderen

De overgangen tussen verschillende activiteiten gaan altijd hetzelfde. We zingen bij het opruimen, maar ook als we aan tafel gaan bij het fruit eten. In de kring hanteren we dezelfde volgorde van activiteiten en gebruiken hiervoor altijd dezelfde liedjes. Als we met de hele groep de stamgroepruimte verlaten, doen we dit altijd met behulp van het evacuatiekoord. Dagelijks gebeurt dit wanneer we buiten gaan spelen of naar het speellokaal gaan.

Op deze wijze proberen we invloed uit te oefenen op het welbevinden van het kind. Om dit te bevorderen zetten wij het, in de wet vastgelegde, mentorschap in. Hierover meer in hoofdstuk 3.

1.3 Ontwikkelingsgebieden

Op De Benjamin zijn we op veel verschillende gebieden bezig met de ontwikkeling van de kinderen.

De ontwikkelingsgebieden die we van belang vinden bij de peuters, zijn:
Sociaal-emotionele ontwikkeling
Persoonlijke ontwikkeling en redzaamheid
Motorische ontwikkeling
Creatieve ontwikkeling
Taal ontwikkeling
Cognitieve ontwikkeling
Zintuiglijke ontwikkeling

Dit willen we verder uitwerken in de volgende paragrafen die gaan over het bieden van mogelijkheid tot ontwikkelen van de cognitieve en sociale competenties.

1.3.1. Het bieden van mogelijkheid tot ontwikkelen van cognitieve competenties

Tijdens de hele morgen leren en ontwikkelen de kinderen op de peuteropvang. Volgens de theorie van Erikson, 1902-1994, die beschreven wordt door Becker (2018), is er een wisselwerking tussen de biologische kernmerken van het kind en zijn culturele omgeving waarin andere kinderen en opvoeders een rol spelen.

Op De Benjamin is het kind continue in contact met de leidsters en de andere kinderen, wat het kind aanzet tot ontwikkelen. Door ervaringen en uitdagingen past het kind zijn gedrag aan om zich zo verder te ontwikkelen. Er wordt veel met de peuters gesproken. Alle handelingen worden verwoord en dialogen worden bevorderd. Ook komen kinderen in aanraking met taal als de boekjes op interactieve wijze worden voorgelezen.

We besteden in het bijzonder tijd en aandacht aan het ontwikkelen van de verschillende vaardigheden tijdens de kringactiviteiten en bij het werken in de kleine kring. In de kleine kring maken we bijvoorbeeld een werkje, waarbij we niet resultaat-, maar procesgericht zijn. De peuters maken op De Benjamin kennis met verschillende materialen en technieken. Hierbij geven we aandacht aan creatieve ontwikkeling, maar doen ook activiteiten op het gebied van rekenen, taal, burgerschap, sociale vaardigheid, spel en beweging, muziek. We doen dit aan de hand van methode ‘Bas in de klas’. We geven de kinderen alle ruimte om te ontdekken en experimenteren en voor spontaan spel. De groepsruimte is zo ingericht dat het een uitdagende omgeving is voor de peuters. Er zijn verschillende hoeken met materialen en speelgoed waarin kinderen hun spel (samen) kunnen ontwikkelen, bouwtechnisch of creatief bezig kunnen zijn. Ook het onderbouwplein waarop we buiten spelen, biedt de kinderen hiervoor de ruimte. Fietsen, klimmen of in de zandbak spelen zijn favoriete bezigheden van de kinderen. Als kinderen uit zichzelf niet tot spel komen, doen de pedagogisch professionals er alles aan om spel uit te lokken en de kinderen te begeleiden in het spel.

Op De Benjamin bevorderen we de zelfstandigheid van het kind. Denk hierbij aan zelf iets aan- of uitdoen, toiletbezoek, opruimen of iets aan iemand vragen. Vanuit de groepsruimte is de toiletruimte direct bereikbaar en ook zichtbaar. De pedagogisch professionals observeren voortdurend of het kind zich zelfstandig kan redden of dat het de steun van de pedagogisch professional nodig heeft bij het omgaan met de ontstane situatie.

We sluiten zoveel mogelijk aan bij de ontwikkeling van elk kind afzonderlijk. Het individu staat bij ons centraal.

1.3.2. Het bieden van mogelijkheid tot ontwikkelen van sociale competenties

Op De Benjamin willen we alle peuters de kans geven zich sociaal te ontwikkelen. We zijn voortdurend bezig met het omgaan met elkaar. De peuteropvang is de ideale gelegenheid om te ontdekken hoe het is om met andere kinderen samen te spelen en te werken. We praten samen, luisteren naar elkaar, delen ervaringen en maken plezier met elkaar. De kinderen krijgen veel tijd om samen te spelen. Dit bevordert niet alleen de ontwikkeling van het spel, maar ook het omgaan met elkaar. Wanneer er conflicten zijn, helpen we de peuters met het oplossen hiervan. We helpen hen om te verwoorden wat er gebeurd is, maar verwoorden daarbij ook hun gevoelens en die van de ander. We leren de kinderen speelgoed te delen en met elkaar te communiceren. De pedagogisch professionals begeleiden de kinderen hierin voor zover zij dit nodig hebben.

Samen met de peuters zitten we iedere morgen twee keer in de kring. Tijdens het kringmoment is veel interactie. Pedagogisch professionals proberen door het stellen van open vragen de kinderen uit te

lokken tot spreken. Peuters krijgen gelegenheid iets te vertellen, worden aangemoedigd om naar elkaar te luisteren en op elkaar te reageren. We leren zo ook dat we rekening moeten houden met een ander en dat we soms op onze beurt moeten wachten.

1.3.3. Basisdoelen

In ons dagprogramma komen veel basisdoelen voor. Alle aanwezige kinderen komen hier dagelijks mee in aanraking. De basisdoelen per ontwikkelingsgebied zijn:

Ontwikkelingsgebied: Omgaan met zichzelf:

- Kan 6 lichaamsdelen benoemen: *we zingen dagelijks bewegingsliedjes waarbij lichaamsdelen worden benoemd. Denk hierbij aan: Hoofd, schouders, knie en teen; dit zijn mijn wangetjes enz.*
- Stelt behoeften uit: *wanneer we samen gaan fruit eten en drinken, wachten we tot iedereen klaar zit en zingen dan het bijbehorende liedje voordat we beginnen met eten en drinken. We begeleiden kinderen als ze speelgoed willen waarmee juist een ander kind aan het spelen is, ze leren dan te wachten tot de ander klaar is of daarover een afspraak te maken.*
- Herkent emoties: *We zingen graag het liedje over de boze, blije en verdrietige beer. We benoemen het wanneer een kind huilt als moeder weg gaat, of juist blij is als een ander je troost of helpt.*

Ontwikkelingsgebied: Omgaan met anderen:

- Speelt naast andere kinderen/speelt hetzelfde spel als de ander: *als kinderen niet weten wat ze moeten doen, wijzen we ze erop wat de ander aan het doen is. Als er een kind wil gaan kleuren, vragen wij : Wil jij ook kleuren?*
- Krijgt belangstelling voor anderen/ heeft voorkeur: *Kinderen kiezen naast wie ze gaan zitten in de kring of met wie ze samen een ring vastpakken met naar buiten gaan.*

Ontwikkelingsgebied: Zelfredzaamheid:

- Kent de eigen naam: *in de kring worden de namen van kinderen opgelezen, ze reageren zelf met "ja juf"*
- Wast zelf de handen: *wij leren de kinderen om hun handen te wassen na het werkje, na toilet bezoek en na het buiten spelen. We helpen en geven aanwijzing tot het kind het kan.*
- Drinkt uit beker: *we vragen kinderen van 3 jaar en ouder zelf trommel of beker open te maken*
- Kan eenvoudige kleding uittrekken of aantrekken
- Helpt met opruimen
- Toilet bezoek: *zelfstandigheid hierin wordt opgebouwd*

Ontwikkelingsgebied: Kleine motoriek

- Toren bouwen: *iedere dag word constructiemateriaal aangeboden onder begeleiding van één van de pedagogisch professionals. De kinderen worden gestimuleerd hiermee te werken*
- Grote kralen rijgen: *dit wordt onder begeleiding van een pedagogisch professional zeer regelmatig aangeboden*
- Jas aantrekken: *we werken hierbij aan een steeds grote mate van zelfstandigheid*

Ontwikkelingsgebied: Tekenontwikkeling

- Aanbod: *Er liggen altijd kleurplaten om te krassen en kleuren, de juiste pengreep wordt voorgedaan en gestimuleerd zonder te verplichten.*
- Krabbelen: *Er wordt aan de oudste kinderen gevraagd ook zelf even hun naam er op te zetten*
- Doelgericht tekenen: *We vragen regelmatig aan de peuters om op de achterkant een rondje of kruisje te tekenen, bij de oudere kinderen vragen we om een poppetje*

Ontwikkelingsgebied: Cognitieve ontwikkeling

- Puzzelen: *er liggen dagelijks puzzels klaar in verschillende moeilijkheidsgraden. We hebben ook puzzels van tegenstellingen.*
- Vormenstoof: *hiermee benoemen we de verschillende vormen*
- Kleuren: *Als er gekleurd wordt, vragen we naar of benoemen wij de kleur. Ook in de kring worden dagelijks naar kleuren gevraagd van de covers van de ipad of de kleuren en vormen op de liedkeuzekaartjes. We hebben ook een magneetbord met letters en cijfers in diverse kleuren waarbij kleuren gesorteerd kunnen worden.*
- Tegenstellingen: *In de kring gebruiken we vaak tegenstellingen*
- Sorteren: *Vrijwel dagelijks komt het olifantenspel op tafel waarbij olifanten op kleur en grote worden gesorteerd.*
- Geheugen: *Regelmatig wordt er een lotto of memorie spelletje gedaan*

Ontwikkelingsgebied: Ontluikende geletterdheid:

- Voorlezen: *er word dagelijks voorgelezen op een interactieve manier, waarbij we alle kinderen zoveel mogelijk betrekken*
- Zelfstandig kennismaken met lezen: *op de bank kunnen kinderen een boekje lezen. Vaak wordt er na het fruit eten en drinken zelfstandig een boekje gelezen.*
- Kennismaken met letters: *Er zijn magneetspellen met letters en cijfer. Wanneer kinderen daar belangstelling voor hebben, mogen ze daarmee spelen*

Ontwikkelingsgebied: Ontluikende gecijferdheid

- Tellen: *we tellen elke dag de kinderen in het Nederlands en in het Engels. We vragen dan ook hoeveel jufs er zijn.*
- Spelletjes: *we bieden spelletjes aan waar bij ze moeten sorteren en verdelen*

1.4 Het overdragen van normen en waarden

Op De Benjamin willen we zoveel mogelijk aansluiten bij de thuissituatie van de kinderen. Omdat wij een reformatorische peuteropvang zijn, verwachten wij van de ouders en de ouders van ons dat ons denken en handelen in overeenstemming is met het Woord van God. We richten ons leven in naar Zijn Wet.

We besteden hier in de kring aandacht aan wanneer we met elkaar uit de kinderbijbel lezen, maar ook op andere momenten van de morgen zal dit invloed hebben op wat we zeggen en hoe onze houding is naar elkaar.

Er wordt geleefd vanuit de Nederlandse cultuur en gewoonten. Ook besteden we jaarlijks aandacht aan het koningshuis.

De regels van waaruit we spreken en handelen zijn:
De Bijbel is ons kompas
We hebben respect voor andere mensen
We bieden structuur en duidelijkheid
We communiceren helder

2 De ruimte

De Benjamin is gevestigd in het gebouw van de Ds. A. Hellenbroekschool. Er wordt gebruik gemaakt van één stamgroepruimte, het inpandige speellokaal en van de toiletten die vanuit de groepsruimte te bereiken zijn.

De stamgroepruimte is ingericht met een hoge werk-/instructietafel waar met een kleine groep peuters aan gewerkt kan worden, daarnaast zijn er ook lage tafels en stoelen waaraan de kinderen kunnen zitten. Tijdens het spelen of werken kan hier met constructiemateriaal gewerkt worden of kunnen er puzzels en/of kleurplaten gemaakt worden.
De speelruimte is verdeeld in verschillende hoeken.

- De huishoek is uitgerust met een keukentje met bijbehorende spelmaterialen. Ook staat er een tafeltje met 4 rode stoelen en een kinderbank.
- In de autohoek ligt een autokleed, is er een autogarage en zijn er diverse soorten rijdend materieel te vinden. In de kast staat een bak met diverse auto's en wat grotere wagens. Incidenteel wordt er een houten treinbaan gepakt om het spel een nieuwe impuls te geven.
- In de leeshoek staat een goed gevulde boekenkast met boeken op het niveau van de kinderen. Er is een bank waarop de kinderen rustig, al dan niet zelfstandig, een boekje kunnen lezen. Ook zijn er voelmaterialen zoals knuffels en (zachte) poppen aanwezig.
- In de stamgroepruimte is ook een zand/watertafel waarbij ieder thema andere materialen gebruikt worden om de sensomotorische ontwikkeling te stimuleren. Deze tafel wordt doelgericht ingezet en is op die momenten bereikbaar voor de kinderen als er voldoende toezicht gehouden kan worden.
- In de stamgroepruimte is ook een klimrekje met glijbaan aanwezig dat wordt opgezet op momenten dat er voldoende rust en begeleiding is om hierbij het overzicht te houden. Dit is het geval als er een stagiaire aanwezig is, of als de groepsgrootte toelaat dat één pedagogisch professional hier het oog op houdt.
- De themahoek wordt bij ieder thema aangepast zodat er een spel ontstaat wat gericht is op het thema. Ook kunnen hier bijbehorende activiteiten worden aangeboden.

In de toiletruimte die hoort bij de groepsruimte is een commode geplaatst. Bij deze commode hoort een hoog werkblad met een warmwaterkraan waar de pedagogisch medewerkers gebruik van kunnen maken. Deze is zo ontworpen dat het veilig is met het oog op de peuters.

Wanneer de groep de stamgroepruimte verlaat, gebeurt dit altijd door de gehele groep, met behulp van het evacuatiekoord en onder begeleiding van minimaal een pedagogisch professional.
Voor het buiten spelen wordt gebruik gemaakt van het plein bij de hoofdingang van het gebouw. Dit plein wordt ook gebruikt door de kleuters van de basisschool.
Voor het spelen in het speellokaal hoeft het gebouw niet te worden verlaten. Het speellokaal bevindt zich aan de andere zijde van de patio, zoals te zien is op bijgevoegde plattegrond.

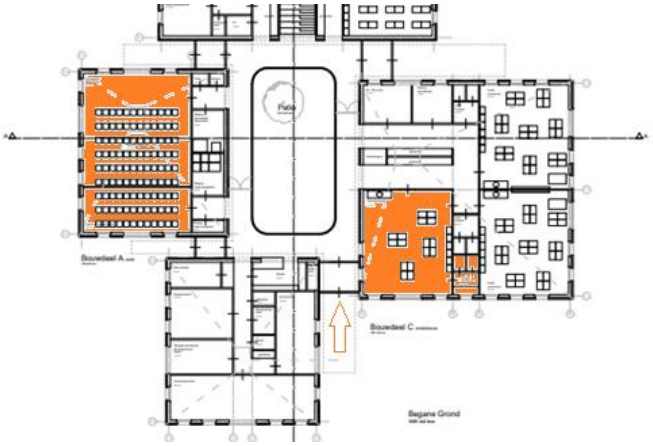

3 Stamgroepen en medewerkers, vrijwilligers of stagiaires

Groepen
De ouders hebben de mogelijkheid om hun kind 1, 2, 3 of 4 ochtenden per week de peuteropvang te laten bezoeken. Hierdoor zijn er vier verticale stamgroepen per week. Iedere dag is er één stamgroep aanwezig. Iedere stamgroep telt maximaal 16 peuters in de leeftijd van 2 tot 4 jaar.

Incidenteel kan het voorkomen dat de basisgroep van de BSO samen met de basisgroep van de Peuteropvang in één ruimte wordt opgevangen. Hierbij dragen we er zorg voor dat aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- Van zowel dagopvang als BSO is een beroepskracht aanwezig.
- De beroepskracht-kindratio voldoet voor zowel dagopvang als BSO. Er zijn in dat geval nooit meer dan 16 kinderen in de ruimte aanwezig.
- De kinderen worden opgevangen in een veilige en vertrouwde omgeving. Er wordt in dit geval gebruik gemaakt van het lokaal dat voor beide groepen vertrouwd is: de basisruimte van de peuteropvang en van de jongste BSO groep.

Pedagogisch professionals
Voor de peuters en hun ouders is het duidelijk welke pedagogisch professional er op welke dag is. De professionals hebben vaste werkdagen in de week waar weinig van afgeweken wordt. Zo zorgen we ervoor dat er altijd een vertrouwd gezicht aanwezig is. Elke stamgroep wordt begeleid door twee vaste, geschoolde professionals, daarnaast hebben de peuters altijd een aantal bekende kinderen bij zich in de groep.
De pedagogisch professionals werken beide van 8.15 tot 12.45 uur. Op deze ochtend hebben zij geen pauze.
Als de BKR het toelaat, kan het door omstandigheden incidenteel voorkomen dat er op (een deel van) de ochtend één pedagogisch aanwezig is. Concreet betekent dit dat er dan 8 of minder kinderen aanwezig zijn. Hierbij zijn er altijd andere volwassenen in de directe omgeving van het lokaal en is er achterwacht beschikbaar.

Peuters kunnen per week twee of meer stamgroepen bezoeken. De professionals hebben maandelijks teamoverleg, waarbij afwisselend vergaderd wordt over beleid of over de dagelijkse gang van zaken met afstemming van activiteiten en de begeleiding van kinderen. Daarnaast is er ook dagelijkse overdracht van de bijzondere dingen en tussentijdse afstemming. Doordat er op De Benjamin wordt gewerkt met een klein team is er veel overdracht en contact tussen de professionals.

Wanneer een pedagogisch professional ziek is, zorgt de leidinggevende voor vervanging. Invallen gebeurt door één van de andere pedagogisch professionals of de vaste invalkrachten. Bij onverwachte ziekte of calamiteiten, is de leidinggevende altijd bereikbaar en zorgt dat er vervanging komt. In geval van nood kan ook de directeur van de basisschool worden ingelicht en/of kan eventueel een onderwijsassistent te hulp komen.

Coaching medewerkers
Onze medewerkers ontvangen coaching van een pedagogisch coach. Eén van onze medewerkers is hiervoor opgeleid en heeft een actieve rol in de ontwikkeling van de pedagogisch professionals.
Ieder cursusjaar werken we met alle medewerkers aan een gezamenlijk leerdoel. De coach spreekt met het team tijdens teamvergaderingen over dit leerdoel en geeft hierbij ook opdrachten in de praktijk. Zoveel mogelijk sluit ook de jaarlijkse scholing aan op het leerdoel.
Daarnaast voert de coach met de medewerkers jaarlijks een persoonlijk coachingsgesprek. Indien gewenst wordt er naar aanleiding van dit gesprek een traject gestart waarin wordt gewerkt aan een persoonlijk leerdoel.
Als bijlage is er een coaching en beleidsuren document beschikbaar.

Vrijwilligers
Op De Benjamin worden geen vrijwilligers ingezet in de dagelijkse praktijk van de begeleiding en verzorging van de peuters. Wel worden ouder(s) regelmatig gevraagd mee te helpen bij o.a. schoonmaken, begeleiden van kinderen tijdens een ontbijt, spelletjes bij het juffenfeest of tijdens uitjes. Ouder(s) dragen bij deze activiteiten nooit hoofdverantwoordelijkheid.

Stagiaires
Kinderopvang De Benjamin is een erkend leerbedrijf om mbo-studenten niveau 1, 2 en 3 te begeleiden in de groepspraktijk. Ook komt het voor dat jongeren een korte maatschappelijke/beroepsoriënterende stage bij ons vervullen.

Stagiaires werken altijd ‘boventallig’ op de groep en werken samen met gediplomeerde pedagogisch professionals. Samen met de pedagogisch professional dragen deze stagiaires zorg voor het welzijn van de peuters, het verzorgen van eten en drinken, het begeleiden van activiteiten. Hierbij is altijd een pedagogisch professional aanwezig als hoofdverantwoordelijke. De stagiaire zal nooit de hoofdverantwoordelijkheid over de groep dragen. Wanneer de stagiaire voor een langere periode aanwezig is en daarbij opdrachten te vervullen heeft, zullen wij vragen om een VOG en het tekenen van een stage overeenkomst.

Bij de *maatschappelijke of beroepsoriënterende stage* zullen jongeren nooit de verantwoordelijkheid dragen over kinderen. Het doel van deze stage is de oriëntatie op het vak van pedagogisch professional en bijdragen aan het bevorderen van het welzijn van de kinderen. Stagiaires zullen daarom voornamelijk assisterend aanwezig zijn en activiteiten met kleine groepjes kinderen uitvoeren. De pedagogisch professional draagt zorg voor een professionele begeleiding van de stagiaire.

De rol van de *MBO-studenten niveau 1 en 2* is ondersteunend en uitvoerend. De stagiaire is belast met de dagelijkse taken die voorkomen op de groep. Eén van de pedagogisch professionals is aanspreekpunt voor stagiaires. Samen kijken ze naar de opdrachten die de stagiaire vanuit de school heeft meegekregen en hoe deze kunnen worden uitgevoerd.
De rol van de *MBO-studenten niveau 3* is op het niveau van een beginnende beroepskracht. Ook deze stagiaire is belast met de dagelijkse taken die voorkomen op de groep. Vanuit de opdrachten vanuit het examenprogramma Prove2Move worden activiteiten met kinderen gedaan. Twee pedagogisch professionals zijn opgeleid om de examens vanuit Prove2Move te mogen afnemen.

Stagiaires werken zelfstandig onder supervisie/begeleiding van de stagebegeleider (pedagogisch professional) en werken binnen (gesloten, kortdurende) opdrachten. De taken worden afgestemd op het niveau van bekwaamheid van de stagiaire.

4 Mentorschap

Het mentorschap op De Benjamin houdt in dat ieder kind gekoppeld is aan één van de pedagogisch professionals.

Na de aanmelding door de ouders nodigt de mentor de peuter samen met zijn of haar ouder(s) uit voor de intake. De mentor voert dan het intakegesprek met de ouder(s) en overhandigt deze morgen een klein cadeautje aan het kind om te laten weten dat zij de mentor is. Tijdens het intake gesprek legt de mentor aan de ouders uit wat deze rol inhoudt.

De mentor observeert en registreert de ontwikkeling van het kind aan de hand van ons kindvolgsysteem *De leer- en ontwikkelingslijnen 0-4 jaar*.
De mentor bespreekt bijzonderheden in de ontwikkeling of het welbevinden van de peuters op het teamoverleg.
De mentor geeft deze informatie door aan de ouders en draagt zorg voor de overdracht naar de basisschool. Meer informatie hierover is te vinden in hoofdstuk 5 van dit beleidsplan.
De mentor is voor ouders het eerste aanspreekpunt als er vragen zijn over de ontwikkeling en het functioneren van het kind. De mentor zal op haar beurt zelf ook degene zijn die ouders benadert als er bijzonderheden zijn (voorgevallen). Bij bijzonderheden zoeken we een rustig moment of rustige ruimte op om persoonlijke dingen te bespreken. We spreken niet diepgaand over een kind als andere ouder(s) mee kunnen luisteren.
Bij problemen of achterstanden in de ontwikkeling, kunnen we ouders ook verwijzen naar het CJG (Centrum voor Jeugd en Gezin), logopedie of fysiotherapie of andere organisaties die passend zijn bij de ontwikkeling van het kind.

5 Kindvolgsysteem

Op De Benjamin maken we gebruik van een kindvolgsysteem. Met een kindvolgsysteem maken we goed inzichtelijk voor ouders en pedagogisch professionals hoe ver de peuters zijn in hun ontwikkeling.

We werken op De Benjamin met het kindvolgsysteem '*De Leer- en ontwikkelingslijnen 0-4 jaar'* in KidsKonnect. De keuze voor het kindvolgsysteem is gemaakt in overleg met de basisschool in wiens pand wij onze ruimtes huren. Veel van de peuters gaan na hun 4e verjaardag naar deze school. De ontwikkelingslijnen voor kinderen van 0-4 jaar zijn beschikbaar in Konnect. Deze lijnen vormen een doorgaande lijn vormen met de leerlijnen voor 4-7-jarigen in ParnasSys. Via een koppeling kan het dossier digitaal worden doorgestuurd naar ParnasSys zodat we zoveel mogelijk bijdragen aan een goede overgang van peuteropvang naar basisschool.

Als peuteropvang hebben wij een signaleren functie. We kunnen aan de hand van de observaties gerichte activiteiten en materialen inzetten om de ontwikkeling van de peuters te stimuleren. We observeren de peuters op de volgende ontwikkelingsgebieden: Sociaal-emotionele ontwikkeling; Motoriek; Taal en Rekenen. Voor de reguliere peuters vullen wij een verkorte versie van het observatieformulier in. Voor de VVE-kinderen en de kinderen waarbij we ons zorgen maken om de ontwikkeling kiezen voor de uitgebreide versie van het formulier.

Deze observaties worden door de mentor van het kind gedaan op de volgende momenten:
- Kinderen die starten vóór 2.5: 6-8 weken na de start, 3.0 en 3.10/4.0
- Kinderen die starten ná 2.5: 2.10/3.0 en 3.10/4.0

Op bovenstaande momenten wordt het formulier met ouders gedeeld via de ouderapp. Ook wordt er een gesprek gepland om met de ouders te spreken over de observaties. Dit wordt zo mogelijk gedaan tijdens of net na de inloop van de ochtend tijdens het vrij spel.

Na toestemming van de ouders, wordt de observatie daarna naar de leerkracht van de basisschool of naar de leiding van een andere opvang verzonden.

Omdat de pedagogisch professionals van de peuteropvang ook de opvang op de Buiten Schoolse Opvang verzorgen, is een overdracht vrijwel nooit nodig. In sporadische gevallen kan het voorkomen dat de beide medewerkers van de Buiten Schoolse Opvang een kind niet kennen. In dat geval zal er zorg gedragen worden voor een overdracht, waarbij ook de observatie een rol speelt in de informatievoorziening.

6 Voorschoolse Educatie

6.1 Onze visie op voorschoolse educatie

Op de Benjamin willen we inspelen op het ontwikkelingsniveau van ieder kind afzonderlijk. Daarom bieden we ook voorschoolse educatie aan kinderen die dit nodig hebben.

Door het bieden van voorschoolse educatie geven we de kinderen zoveel mogelijk ondersteuning in hun ontwikkeling. We bieden hen individueel of in de kleine kring activiteiten aan die liggen in de zone van de naaste ontwikkeling, volgens het concept van Lev Vygotsky (1896 – 1934). De voorschoolse educatie geeft ons de gelegenheid om de activiteiten aan te laten sluiten bij de competenties van het kind. We zoeken voor het onderwijs materialen en instructiemogelijkheden die passen bij (de ontwikkeling van) het kind. We kunnen hen zo voldoende ondersteuning bieden en prikkelen hiermee het kind om vaardigheden te ontwikkelen.
We vinden het van groot belang om zo alle kinderen met eigen gaven, talenten en ontwikkelings-niveau goed voor te bereiden op het instromen op het basisonderwijs of een passende onderwijs- of zorgplaats te zoeken.

6.2 Aanmelding en begeleiding

Wanneer gesignaleerd wordt dat kinderen een ontwikkelingsachterstand hebben, komen zij in aanmerking voor deze educatie. Het signaleren kan al voor de aanmelding voor onze peuteropvang gedaan zijn door ouders in combinatie met andere deskundigen, maar ook wij zijn hier alert op en observeren dit mede met behulp van het kindvolgsysteem.
Wanneer een peuter wordt aangemeld of doorverwezen met een indicatie voor Voorschoolse Educatie, neemt de mentor contact op voor een intake gesprek.

Allereerst wordt er een gesprek gevoerd met de ouders van de peuter om in kaart te brengen en te bespreken wat de reden is voor de indicatie van VE. We starten met een observatieperiode van minimaal 6 weken. Na deze wenperiode wordt er een 0-meting gedaan aan de hand van een observatie in het kindvolgsysteem. Daarna bespreken de mentor en de VE coach de gesignaleerde ontwikkeling van het kind. De VE-coach gaat hierover met de ouders in gesprek. Ook wordt besproken wat het kind nodig heeft om verder te ontwikkelen. Ouders worden gewezen op hun mogelijkheden in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kind.
De VE coach werkt samen met de andere pedagogisch professionals om de ontwikkeling verder te stimuleren. Indien nodig wordt hier een Plan van Aanpak voor opgesteld welke via de ouderapp kan worden gedeeld met de ouders.
Elke twee maanden voert de mentor een gesprek met de ouder(s) om de voortgang te bespreken.

6.3 Werkwijze in de voorschoolse educatie

De peuters die een VE-indicatie hebben, komen vier ochtenden per week naar De Benjamin. Op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag zijn zij van 8.30 tot 12.30 uur welkom. Op deze wijze ontvangen zij per week 16 uur onderwijs. Per jaar is de peuteropvang 40 schoolweken geopend. Hieruit volgt dat een peuter met VE-indicatie vanaf de leeftijd van 2,5 jaar 60 schoolweken á 16 uur (dus 960 uur) onderwijs kan ontvangen.

Om de ontwikkeling van alle peuters, en in het bijzonder de doelgroeppeuters, te stimuleren, wordt er gewerkt met de methode ‘Bas in de klas’. Zie hiervoor paragraaf 1.3 van dit document.
De kinderen worden zo veel mogelijk betrokken bij de activiteiten binnen de verschillende ontwikkelingsgebieden. Op de opvang wordt er geoefend met toepasselijke werkvormen en materialen. Indien mogelijk werken we ook nauw samen met ouders en eventuele andere betrokkenen.

Bij ieder thema wordt er een thema brief gedeeld via de ouderapp, waarin ook de woorden staan die bij het thema aan bod komen. De VE kinderen krijgen daarnaast, indien nodig, ook materialen als bijvoorbeeld woordkaartjes mee waarmee de ouders met de peuters kunnen oefenen.

Voor de VE-kinderen worden soms materialen aangeschaft waarvan we vermoeden dat ze hun ontwikkeling zullen bevorderen. Ook gebruiken de pedagogisch professionals bijvoorbeeld de zand-watertafel om de motoriek of het sensomotorisch spel te bevorderen.
Wij hebben een logeerkoffertje met knuffeltje en boekjes. Dit koffertje mogen de kinderen om de beurt mee naar huis nemen. Zo stimuleren we ouders om boekjes voor te lezen.

Ook hebben we een account bij ‘Bereslim’. De ouders van de VE kinderen hebben hiervoor een inlogcode gekregen en kunnen hier digitaal prentenboeken lezen. Hiermee raken de ouders die geen Nederlands spreken ook meer betrokken bij de Nederlandse taal.

Wanneer kinderen ook andere begeleiding krijgen, van bijvoorbeeld een logopedist(e), vragen we ouders ons op de hoogte te houden van de voortgang en inhoud van de begeleiding om zoveel mogelijk te kunnen aansluiten.

6.4 Overgang van de voor- naar de vroeg schoolse educatie

Vanaf het moment dat deze kinderen ongeveer 3,5 jaar oud zijn, overlegt de pedagogisch beleidsmedewerker VE regelmatig met de IB-er van de basisschool over de voortgang van deze kinderen. Ook komt de IB-er een paar keer op de groep om het functioneren van het kind te zien. De leerkrachten van de basisschool maken met alle kinderen al voor ze 4 jaar worden even een praatje zodat het kind de nieuwe juf leert kennen. Voor de VE kinderen volgt een warme overdracht met ib-er, leerkracht, ouders en de pedagogisch beleidsmedewerker VE.
Indien nodig zullen er extra wenmomenten worden gepland om (samen met een pedagogisch professional) te wennen aan de kinderen en gewoonten in de nieuwe groep en de nieuwe ruimte.

Voor kinderen die naar een andere basisschool gaan, heeft onze pedagogisch beleidsmedewerker VE overleg met ouders. We nodigen de IB-er van de betreffende school ook uit voor een gesprek om af te stemmen hoe de overdracht begeleidt zal worden.

6.5 Inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker VE

Op De Benjamin vinden we het belangrijk dat de kwaliteit van onze opvang wordt gewaarborgd. De beleidsmedewerker werkt samen met de VE coach om de kwaliteit van de voorschoolse educatie te bewaken. We noemen de VE coach ook wel de pedagogisch beleidsmedewerker VE.
In de wet kinderopvang wordt de volgende definitie gebruikt van de pedagogisch beleidsmedewerker VE: *de persoon van 18 jaar of ouder die werkzaam is bij een kindercentrum, bezoldigd is en belast is met de totstandkoming en implementatie van pedagogische beleidsvoornemens of het coachen van beroepskrachten bij de uitvoering van hun werkzaamheden*.

Momenteel is er voorzien in de vacature die er was door het beëindigen van het samenwerkingscontract met Hadassa Kinderopvang. Een opvolger is gevonden bij Kinderrijk, een reformatorische peuteropvang in Hendrik Ido Ambacht. Per 1 mei 2026 zal de VE coach van Kinderrijk ook werkzaamheden voor De Benjamin gaan verrichten. Tot die tijd worden de werkzaamheden rondom de voorschoolse educatie waargenomen door de pedagogisch coach- en beleidsmedewerker van De Benjamin in overleg met de mentoren. Er is een mogelijkheid bij zowel de vorige als de nieuwe VE-coach om contact op te nemen voor overleg.
De uren van de beleidsmedewerker VE worden bepaald aan de hand van het aantal doelgroepkinderen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de berekening zoals is opgenomen in de Wet Kinderopvang: aantal doelgroeppeuters x 10 uur (jaarbasis).

Per dag is er één peutergroep op De Benjamin, waardoor alle uren in 1 groep kunnen worden ingezet. De VE doelgroeppeuters zijn welkom op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag.

Jaarlijks wordt over het aantal uren een verantwoording opgenomen in bijlage 1: coachings en beleidsdocument. Omdat hier NAW gegevens zijn opgenomen, wordt deze bijlage alleen gedeeld wanneer dit noodzakelijk is. In 2026 zullen deze uren vanaf 1 mei worden ingevuld door de VE-coach.

De taak van de pedagogisch beleidsmedewerker VE is tweezijdig:

1. De beleidsmedewerker VE volgt de ontwikkeling van de VE kinderen, anticipeert hierop door mee te denken in het activiteiten aanbod en begeleidt de gesprekken die de mentor voert met ouders en verzorgt contacten met eventuele instanties.
2. De beleidsmedewerker VE kijkt wat de medewerkers nodig hebben om de VE kinderen zo goed mogelijk te begeleiden, biedt coaching en zoekt passende bijscholing.

Wat betreft het volgen en stimuleren van de ontwikkeling van de VE kinderen zijn er de volgende afspraken gemaakt op De Benjamin:

- De observaties bij de VE-kinderen worden door de mentor gedaan. Dit is één van de beroepskrachten die het kind meerdere keren per week ziet. De VE-coach is beschikbaar om mee te kijken bij de observaties.
- De beleidsmedewerker VE is regelmatig bereikbaar of in de groep aanwezig. Zij ondersteunt de medewerkers met hun aanpak van de VE kinderen.
- De ontwikkelbehoeften van de VE kinderen worden tijdens team overleg besproken.
- Ouders worden door de gesprekken met de pedagogisch beleidsmedewerker betrokken bij het volgen en stimuleren van de ontwikkeling van hun peuter.
- Ouders worden door de pedagogisch beleidsmedewerker geholpen bij het zoeken naar mogelijkheden voor hun kind voor passend onderwijs.

Wat betreft het ondersteunen van de medewerkers, zijn er de volgende afspraken:

- Het bieden van Vroeg en Voor schoolse educatie vraagt van alle betrokkenen een professionele inzet. Al onze medewerkers hebben een cursus VVE gevolgd.
- De pedagogische beleidsmedewerker VE bewaakt de kwaliteit van de educatie door de pedagogisch medewerkers. Zij voert hiervoor jaarlijks gesprekken met de medewerkers en observeert de dagelijkse gang van zaken op de groep.

- Benjamin beschikt over een opleidingsplan waarvan het opleidingsplan VE een onderdeel is. We werken hiermee aan het op peil houden van de kennis en vaardigheden van de beroepskrachten voor voorschoolse educatie.

Literatuurlijst

Becker, A. (2018) *Inleiding in de pedagogiek*, Van Gorcum, p. 181-183, 191-193, 201-205

Riksen-Walraven, M. (2004). *Pedagogische kwaliteit in de kinderopvang: doelstellingen en kwaliteitscriteria*. Uitgeverij Boom.

Van Keulen, A. (2014) *Pedagogisch kader, voor professionele netwerken onderwijs en kinderopvang,* SWP Amsterdam